

פניני פרשת השבוע

נושא השבוע: השגחה פרטית

פרשת חיי שרה

בס"ד | גיליון מס' 154

כי צד יום מושלג ואיחור אוטובוס איחדו משפחה?

מה' יצא הדבר (כ"ד, נ)

המילים הללו של לבן, טמון מסר עוצמתי וייחודי שהוא מעניק לבתו לפני פרידתה ממנו, ומסר לכולנו:

אדם יכול לחשוב שכל מה שמתרחש סביבו הוא צירוף מקרים. פעם הולך ככה ופעם אחרת, לפעמים מתרחשת התפתחות כזו ולפעמים אחרת. הכל קורה מעצמו, או באמצעות השליטה שלנו - בני האדם - על המתרחש. אך האמת הפוכה בתכלית:

הכל בכל מכל כל, כל מה שקורה בעולם, יש לו מטרה, מכוון ליעד מוגדר שקבע בורא עולם. אין הצלחות מפתיעות או כשלונות מאכזבים, אין טעויות נוראיות ולא זכיות יוצאות דופן. אין מושג של 'לא יודע איך נפילתי לתוך זה' וגם לא 'באופן מוזר התחלתי לעסוק בנושא פלוני'. בורא עולם האחד והיחיד, מנהיג את העולם וקובע את התוכניות, מסדר את החיילים על לוח השמט העולמי וגם מוביל אותם בכל מהלך. הכל הכל נהיה בדברו, הוא המנהיג והוא המכוון!

ככל שאדם יודע כי כל הנעשה בעולם נעשה בהשגחה פרטית וכל המתרחש מונהג ומנוהל בצורה הטובה ביותר, כך הוא מצליח לחוש ולהרגיש ואף לראות בעיניים, שכל הפעולות והמעשים, המחשבות והדיבורים מופעלים מלמעלה. ואז - הוא לא חווה אכזבות ולא נפילות, הוא מבין שלא הכל תלוי בו, ולכן חייו שמחים ומאושרים, עליזים ומלאי סיפוק, כי הוא יודע שיש מנהיג לעולם שמכוון את הכל ברצונו, וכיוון שמה' יוצא הדבר - אז כל מה שקורה הוא לטובה ולברכה!

פרוכת מטלטלת

שלג הזלעפות שהחל לרדת בארצות הברית כשבועיים לפני פורים, איכזב עמוקות את הרב רובינשטיין. ככל שהשלג הלך ונערם, כך הלכה אכזבתו והעמיקה. הן אך לפני חודשים אחדים הגיע לשכונת 'ברונקס' שבמנהטן, כדי לחדש את פעילות בית הכנסת המקומי. כמה הוון ומאמץ השקיע בשיפוץ, כמה דמים תרתי משמע הקריב כדי לחדש את תפארת בית הכנסת, ואילו שלג האיתנים הזה משבש את כל התוכניות...

מלכתחילה, תכנן לחנוך את בית הכנסת במעמד גדול ומפואר בליל פורים, אליו יזמין את כל מי שזיק יהודי עוד פועם בלב. אך השלג הכבד הביא לסימני רטיבות קשים בכמה מקומות בבית הכנסת, ואף עובש החל לעלות בזוויות היכל. הוא המתין לשוך הסופה, ואז

בדק ומצא כי עם רוב הנזקים ניתן איכשהו להסתדר, חוץ מכתם רטיבות אחד, גדול ורב מימדים, ש'התמקם' בדיוק מעל ארון הקודש, במרכז כותל המזרח...

'דווקא שם יהיה כתם כה מכוער?' - הררה הרב רובינשטיין, 'איך אפשר? הלא אני מביא לכאן יהודים שכבר אינם צעירים, כאלה הזוכרים את בית הכנסת בתפארתו. לצידם, אני חפץ להביא גם צעירים אשר יתרשמו מהמעמד, וירצו לשוב ולפקוד את בית הכנסת. ובדיוק במרכז כותל המזרח ייתקלו עיני כולם בכתם עובש דוחה!?' מה עושים?

במסגרת מסכת חיינו בין כתלי העולם הזה, רוחשת פעילות עניפה ומגוונת. אנו פועלים ועושים כל מיני דברים, אנשים מסביבנו פועלים ועושים, הבראה כולה מתפקדת כסדרה. מה שמפתיע הוא, כשדברים קורים באופן לא צפוי או כאילו מעצמם, מקרים שונים מצטרפים יחדיו, ורק במבט לאחור על המתרחש - אנו מגלים כי פרט ועוד פרט לא היו צירוף מקרים, אלא תוכנית סדורה ומסודרת, המובילה ליעד מוגדר מראש שלא ציפינו לו!

כי כבני אדם, כח הראיה שלנו מוגבל. הוא אינו צופה הרבה מדי לעבר, בוודאי שלא יכול לחזות את העתיד. איננו יכולים לקחת בחשבון אלו נסיבות עלולות להוביל למקומות אליהם איננו רוצים להגיע, ואלו פרטים דווקא הם שיוכלו ליעדים שלנו.

אך בכל יום מחדש, בכל מקום ומקום, שוב ושוב אנשים מופתעים והמומים מהגילוי האלוקי. איך מסבב כל הסיבות מוביל מקרים שונים ומשונים, התפתחויות מוזרות ולא צפויות, אכזבות מפתיעות או הצלחות מרעישות, כשהכל חלק מתוכנית המובילה ליעד אלוקי מכוון ומסומן מראש, למטרה מוגדרת שבורא עולם בחכמתו כיוון את הדרך אליה.

עינינו נקרעות לא פעם בתדהמה, כאשר פלוני החמיץ אוטובוס, התאכזב נואשות, ואז גילה כי פגש בתחנה אדם שהוא מחפש כבר הרבה זמן. או כאשר משהו מנסה לברר משהו, ובאורח אקראי ופלאי הוא מגיע למקום לא צפוי, פוגש שם את האדם הכי לא צפוי, ומקבל ממנו בדיוק את המידע בו הוא חפץ. לחילופין, אדם המצפה לישועה המבוששת מלבוא, ולפתע, באופן לא צפוי ואולי אפילו מוזר, הוא נתקל במידע שמחיש את ישועתו...

כל ה'מקרים' הללו מוכיחים, שהמילה מקרה בנויה מהמילים 'רק מה'. שום דבר לא קורה מעצמו, יש מנהל לעולם, יש מנהיג לבירה. הוא מוביל את בני האדם, מכוון את דרכם לפעמים למקומות לא צפויים - אך מטרתו סדורה ומוגדרת מראש!

אין מקרה בעולם. כל מקרה, טעות, אכזבה או שיבוש, כל בחירה טובה כרעה וכל פעולה המתרחשת עלי אדמות - יש להם מטרה, יש להם תפקיד. בורא עולם מסובב את כל ברואי תבל למטרתם לתפקידם, משגיח בעין פקוחה על כל מעשיהם ורצונותיהם, תוכניותיהם ומאוויהם, ומדריך ומכוון אותם לפי התוכנית הסדורה שכוון מראש.

פרשת השבוע חושפת תגלית זו במלוא עוצמתה. אליעזר עבד אברהם יוצא לחרן, לחפש אשה ליצחק. באופן אקראי לחלוטין, הוא פוגש על יד הבאר את הנערה הנכונה אותה הוא מחפש. באופן מפתיע, היא עונה לשאלות בדיוק כפי שהתפלל. באופן מידי, הוא מגיע לביתה, מספר את המטרה שלשמה בא, וגם נענה בחיוב.

בסופו של דבר, אפילו רמאי שפל וערל כלבן הארמי שביקש לעקור את הכל, נושא בעיניים ומודה כי 'מהשם יצא הדבר'. בורא עולם הוביל והולך, הודריך והנהיג, הנחה וכיוון - למטרה היעודה כי אליעזר יוכל לקחת את רבקה לאשה עבור יצחק. בשלוש

שיחה שלא נענתה...

סיפור זה הינו אישי, הכי אישי בעולם - - -

במסגרת עבודת ההכנה של אחד הגיליונות האחרונים, התוודענו לסיפור על 'החזון איש' זצ"ל, אלא שלא הצלחנו להשיג את מקורו, על מנת להביאו מדויק ואמין לפרטיו כדרכנו. התקשרנו לכמה אנשים שזכו להכיר את תלמידי ה'חזון איש', אך איש מהם לא זכר את הסיפור, וחלק מהם כלל לא ענו לטלפון....

בתוך כך, נכנסנו לחנות ספרים מקומית, כדי לרכוש ספר כלשהו. 'בדיוק' ברגע הכניסה לחנות, אחד האנשים שחיפשנו אותו קודם לכן התקשר אלינו. 'מחפשים את המקור לסיפור פלוני' - שאלנו, אך הלה לא זכר את דבר הסיפור...

ואז, משהו דפק בעדינות על הכתף. 'נראה שאני יכול לעזור לך', אמר הזר, 'אבי נמנה על בני משפחת ה'חזון איש', והוא מכיר כנראה את הסיפור. אשאל אותו ואעדכן', הבטיח.

ואכן, כעבור שעה קלה התקשר האיש, נתן את פרטי הסיפור במלואם מפי אביו - שהיה נוכח באותו מעמד!, וגם כיוון אותנו למקום בו נכתב הסיפור ככתבו וכלשונו. כך זכו קוראי העלון כולם לסיפור לפרטיו עם מקורו המהימן, בזכות שיחת טלפון שלא נענתה בזמן, אך היא נענתה בדיוק בזמן הנכון!

לפעמים לא עונים לטלפון, לפעמים כן. לפעמים אנו משיגים את מי ואת מה שרצינו, לפעמים לא. תמיד תמיד בורא עולם מכוון זאת, מנהיג זאת בידי האמונות. והכל הכל מושג לטובה ולברכה!

לעילוי נשמת

ר' שלמה פרץ ז"ל בן מאיר הלוי גולדשמיט (אריאלי)

בדרכו הביתה, אפוף מחשבות אכזבה וכאב, עבר דרך שוק מקומי. בלי להבין למה ובלי לחשוב מדוע, הוא צועד פנימה, נסחף בהמון האדם המשייט בשוק ומחפש מציאות. לפתע, עיניו נתקלו בפרוכת כחולה ויפה, קטיפתית ומרהיבת עין. מגן דוד זהוב רקום באמצעה, פייטים אדומים וסגולים וקומים בצדדיה, ובשוליה רשומות שלוש אותיות באנגלית: E.B.G.

הוא מבטי בפרוכת, ולפתע עולה בו הברקה: ניתן לתלות את הפרוכת הזו על קיר המזרח של בית הכנסת, ובגודלה העצום - היא תצליח לכסות יפה את כתם הרטיבות, ואף תוסיף ליפיו והדרו של בית הכנסת, מבלי שאיש יידע שהיא נועדה לכסות על חרפה... הוא מיהר לרכוש את הפרוכת, ארז אותה יפה והניח ברכבו, ויצא לשוב לבית הכנסת כדי לתלותה במקום המיועד.

הוא מתניע את רכבו ויוצא לכביש המהיר, ואז בזזית עינו הוא מבחין באשה מבוגרת, שרצה בשארית כוחותיה אחר האוטובוס המוביל לניו ג'רזי, אך הנהג לא הבחין בה והפליג לדרכו. האשה נאנחה באכזבה רבה, רכסה היטב את כפתורי המעיל לאור הקור הנורא, ובצער מופגן התיישבה להמתין לאוטובוס הבא. כראות הרב רובינשטיין את המראה, הציע לה שתחת להמתין בקור כשעתיים - עד האוטובוס הבא, מוטב תעשה אם תבוא עמו לבית הכנסת הסמוך, בו תוכל לנוח.

הרב רובינשטיין מגיע לבית הכנסת, מראה לאשה היכן תוכל לישון ולנוח, ושב לרכבו להוציא את הפרוכת שקנה על מנת לתלותה בקיר המזרח של בית הכנסת. הוא נוטל את הפרוכת לכיוון קיר המזרח של בית הכנסת ופורש אותה כדי למדוד ולחשב כיצד יתלנה בצורה הטובה ביותר. ואז -

'בום! - שמע לפתע קול נפילה, הכוס שבידי האשה נשמטה מידיה והתנפצה על הרצפה. ואף האשה כמעט קרסה על הארץ. עיניה היו מבוהלות, מבטה התערפל, והרב רובינשטיין חש לעזרתה. 'מה קרה? מה קרה?' - שאל בבהלה, והאשה - נסערת, מבולבלת ונרגשת, אך בקושי מצליחה לפצות את פיה ולומר: 'אני לא מאמינה, אני לא מאמינה...' תוך שהיא מצביעה על הפרוכת...

הרב ביקש להרגיעה בכוס מים קרים, ואז, כששבה אליה רוחה, החלה לספר: 'הפרוכת אותה הרב מחזיק בידו, היא שלי. קניתי לבעלי לפני 35 שנה, הבאתי לו אותה במתנה. הנאצים ימ'ש הפרידו בינינו, מאז לא ראיתו...' - התייפחה האשה בכבי קורע לב. 'ועתה, עיניי הוראות את הפרוכת. שלוש האותיות באנגלית הרשומות למטה מעידות כאלפי עדים. הן אלו ראשי התבות של שמו של בעלי...'

האשה הוסיפה להתייפח בהתרגשות, מראה הזיכרון מן העבר הרחוק, זיכרון מבעלה האובד, הציף אותה בהתרגשות וסערה. הרב הציע לה לקחת את הפרוכת כמזכרת, אך האשה סירבה והסבירה: 'תישאר הפרוכת בבית הכנסת, עדות זיכרון אילמת, שיישאר בעולם זיכרון נצחי מבעלי' - אמרה האשה והוסיפה: 'היה כדאי להפסיד את האוטובוס, בורא עולם הוביל לכך כדי שאזכה לראות מזכרת מבעלי הבלתי נשכח, כדי שאזכה לראות שנותר ממנו זיכרון בעולם!'

בינתיים חלף זמן ממושך, וגם האוטובוס הבא כבר חלף עבר. הרב רובינשטיין התנדב להסיע את האשה לביתה בניו ג'רזי, ובכך למעשה תם הסיפור, בחלקו הראשון בלבד. די לו לסיפור זה לו היה מסתיים כאן, בגילוי שמימי של השגחה פרטית מטלטלת, אך החמצת אוטובוס הובילה את האשה למזכרת מבעלה. אך לסיפור יש המשך, מסעיר ומרגש לא פחות:

בליל פורים בית הכנסת לבש חג. מאות יהודים מהסביבה התכנסו בו, חנכו אותו בשמחה. הרב רובינשטיין קרא את המגילה, ואחר כך חילק אוזני המן וכיבוד קל למשתתפים. עם תום המעמד ביקש לנעול את בית הכנסת, ואז, הופתע לשמוע קול בכי נוגה עולה מאחד הספסלים.

הוא היסב את ראשו לאחור, והבחין ביהודי מבוגר, שיער שיבה מעטר את ראשו, היושב בפנינת בית הכנסת ומתייפח בשקט. הרב התקרב אליו, הניח יד רכה על כתפו, ופנה אליו ברוך: 'רבי יהודי, הלא פורים היום. מה לך בוכה? מדוע אתה כה עצוב?' - שאל בדאגה.

להפתעתו הרבה, הזקן לא השיב, אלא החווה באצבעו על הפרוכת התלויה במזרח בית הכנסת. שוב הונפה אצבע אל הפרוכת, והרב רובינשטיין הצטמרר ממש. 'מה קרה? זה קשור אליך?'

'זה שלי!' - הזדעק הזקן - 'זה לא קשור אליי, זה שלי ממש! רעייתי עליה השלום קנתה לי את הפרוכת הזו לפני 35 שנה, כשאישה לא העלה בדעתו כי הצורך הנאצי ימ'ש יפריד בינינו לעולם...'

הרב רובינשטיין החל לרעוד. הוא חש בעוצמה את משק כנפי ההיסטוריה, סגירת המעגל נראתה קרובה מתמיד. 'אני לא מאמין, זה לא יתכן', - לחש לזקן בהתרגשות, 'זה פשוט לא יתכן!'

'מה לא יתכן פה?' - שאל הזקן. 'זה שלי. חרוטים על הפרוכת ראשי התבות של שמי. אשתי קנתה לי את זה במתנה!'

'זה מעניין...', אמר הרב, 'בדיקו בשבוע שעבר התעניין משהו בפרוכת. תרצה לפגוש אותו?' - שאל את הזקן שהשיב בחיוב. וכך, בעיצומו של ליל פורים חורפי, בכביש המוביל לניו ג'רזי, נסעה שוב מכוניתו של הרב בדרכה לאותה כתובת בה ביקר אך לפני שבוע. לבו פעם בעוד, מחשבותיו נשאוהו לאפיקים דמיוניים למחצה, אך הוא השתדל לנהוג בזהירות, למרות הצמרמורת שחש בכל חלקי גופו.

כשהגיע לכתובת, ביקש מהזקן להמתין ברכב, ונקש בדלתה של האשה. היא פתחה לו את הדלת בהפתעה מוחלטת. היטב זכרה עדיין את דמותו ולא הבינה מה הביא אותו אליה שוב. 'תשיב בבקשה ותקחי לך כוס מים', פתח הרב את ביקורו בביתה, 'תכן שאת עומדת בפני תגלית מרגשת!'

ואז לאט לאט, עקב בצד אגודל, החל הרב לספר כי משהו הגיע לבית הכנסת והתעניין בפרוכת. הוא החל להסביר כי הלה נראה בן גילה, ויתכן שמדובר במי מקרובי משפחתו או משפחתו של בעלה, או אולי - הניח הנחה 'מוגזמת' - אולי זה הבעל האובד בכבודו ובעצמו. האשה נזעקה וביקשה לפוגשו, ואז יצא אליו הרב וביקש ממנו להיכנס הביתה...

'משה!' - זעקה האשה ברגע שהבחנה בדמותו. 'בלה!' - זעק הוא לעברה - - -

השניים התייפחו בדמעות, בכי תמרורים. 32 שנים חלפו מאז נפגשו באחרונה. שניהם היו בטוחים כי בן הזוג עלה על המוקד, מסר נפשו על קידוש ה'. הם כמעט התעלפו כשהבחינו זה בזו, והרב רובינשטיין הרגיש שזה לא בסדר שהוא מפריע לרגע המרגש, המטלטל והמסעיר, אם לא שעליו לעמוד ולוודא כי ההתרגשות אינה מסכנת אותם...

וכך, שלג מעצבן, טיול מיותר בשוק והחמצת אוטובוס לניו ג'רזי, הפכו למניעים של איחוד משפחה. לא יאומן כי יסופר, איך מסובב כל הסיבות, בורא עולם המשיג ומנחה את העולם, צירף מקרה של שלג יוצא דופן, קניה מזורה בשוק מוזר עוד יותר, ואיחור אוטובוס מצער - לכדי תגלית של בני זוג זה לזה, לאחר 32 שנות פרידה...

והלקח העולה מהסיפור המדהים הזה, המובא מפי הרה"ג ר' צבי רפפורט שליט"א בספר 'אמונה שלימה', מטלטל כל חדרי לב: כל כך הרבה דברים קורים סביבנו, שאיננו מבינים מה תכליתם. פעמים כה רבות אנו מתעצבנים על מה שקורה, מתאכזבים משיבושים שנראים מיותרים, מרגישים שחלקים מההתפתחויות פועלים הפוך מהרצוי...

אך לעולם הזה יש מנהיג, המשיג בהשגחה פרטית על כל נברא ויצור. הוא מכוון את כל מה שקורה בעולם, מתכנן מה יקרה מתי, מה ילך יותר טוב ומה יתקל בבעיה ברגע האחרון. וככל שנפנים שהעולם הזה מנוהל בהשגחה, כך לעולם לא נתאכזב ולא נתעצב. אנו יודעים ומאמינים שיש מנהיג לבריה, הוא יודע ומכוון את העולם, והוא צופה נסתרות ורואה עבר הווה ועתיד חבוקים ושלושים זה בזה, ומנהלים לטובתנו ולמענו.

הבה נפנים את המסר הזה, בכל פעם שמשהו לא הולך כמו שאנו רוצים, כשאנו מרגישים כי התמצנו משהו, פגישה, אוטובוס, אדם עמו ביקשנו לשוחח, הזדמנות שנראתה חשובה בעינינו. הכל מנוהל מלמעלה, לכל דבר יש סיבות טובות. וכשנסתגל למבט הזה ולחשיבה הזו, נוכל לחיות את חייו באושר ובשמחה, מתוך אמונה כי הכל מנוהל לטובתנו ומונהג בהשגחה פרטית למענו!

הקריעה שהביאה פרנסה...

ההחלטה של משפחת וייס לעבור לגור בעיר צפת היתה לא קלה, וזאת בלשון המעטה. היה זה אילוף מיוחד, בעקבותיו הוכרחה המשפחה לעקור ממרכז הארץ אל הצפון הרחוק. מה שהקשה עוד יותר על המעבר, היה כי במקום מגוריה במרכז - היתה לגברת וייס עבודה מסודרת כגננת מבוקשת ובעלת נסיון, ואילו בצפת הרחוקה - כל הברורים והמאמצים לא הניבו מקור פרנסה עבורה, ומי יודע איך תשיג עבודה כלבבה...

והנה, להפתעתם המרובה, כמה ימים אחרי המעבר נקשה שכנה על הדלת, והציעה לאם לעבוד כ...גננת! האם התרגשה מהמחווה אך עוד יותר מזאת - היתה מופתעת והמומה. 'איך את יודעת שאני גננת במקצועי? מי סיפר לך שאני מחוסרת עבודה? איך עלה בדעתך להציע לי את הרעיון?' - ירתה את שאלותיה בבלבול מוחלט.

השכנה חיכה וסיפרה: 'לפני כמה ימים, בעת שהמובילים העלו את הקרטונים שלכם לביתכם, נקרע קרטון אחד. המוביל התעצבן, היה עליו להביא דבק מהמשאית, ובינתיים - הבחנתי כי מתוך הקרטון שנקרע נפל קלסר אחד, עליו נכתב באותיות גדולות 'גננת - חגים'. מכאן הסקתי כי את גננת, ומהקלסר עב הכרס למדתי כי את גננת משקיפה ומסורה, מסודרת ומקצועית...'

וכך, קרטון שנקרע ב'טעות' של המוביל, 'בדיקו' הקלסר הזה שנפל, 'בדיקו' השכנה הזו שעברה 'בדיקו' ברגע הזה, הפכו למקור הפרנסה של גברת וייס. מאז ועד היום - כפי שהיא מספרת באוזנינו, היא עובדת באותה עבודת גננות ומצליחה מאוד בס"ד, והכל בזכות קרטון שנקרע ברגע הנכון והקלסר הנכון שנפל ממנו בזמן הנכון...

וללמדנו בא: קרטון שנקרע - לעול לעקור אנהא. קלסר שנפל - זה קצת מעצבן... אבל יש מנהיג לבריה, יש בורא לעולם. יש סיבה למה זה כך, שום דבר לא קורה מעצמו. הנה כי כן - קריעת הקרטון ברגע הזה, בצורה הזו, והקלסר הזה שנפל - הביאו למשפחה שלימה את מטה לחמה לשנים ארוכות!

הבה ניקח את המסר הזה לתשומת ליבנו, לאותם מצבים בהם 'נקרעים לנו קרטונים'... כשדברים לא הולכים כפי שרצינו, כשמשהו בתוכניות שלנו מסתבך. הכל מנוהל ומושגח מלמעלה בעין פקוחה, בורא עולם עומד על גב כולנו ומכוון את דרכנו. כשנפנים זאת - ננהל את חייו באושר ובשמחה, מתוך אמונה כי אבינו שבשמים מנהיג ומוביל אותנו ומכוון את דרכנו בצורה הטובה ביותר!